ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

การศึกษาโครงสร้าง พฤติกรรม และผลการดำเนินงาน ของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน

นางสาวภารตี ใกรสิทธิ์

ปริญญา

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ศ.คร. มิ่งสรรพ์ ขาวสอาด รศ. พรทิพย์ เธียรธีรวิทย์ อ. คมสัน สุริยะ ประธานกรรมการ กรรมการ กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์โครงสร้าง และผลการคำเนินงานของอุตสาหกรรม ท่องเที่ยว ซึ่งประกอบด้วยสองสาขาย่อยคือที่พัก (โรงแรม รีสอร์ต และเกสต์เฮาส์) และบริการนำ เที่ยว กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาประกอบด้วย อุตสาหกรรมที่พักมีจำนวน 114 ราย และอุตสาหกรรม บริการนำเที่ยวจำนวน 86 ราย โดยวิเคราะห์ข้อมูลจากงบการเงินปี พ.ศ.2545 ที่เสนอต่อสำนักงาน พัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์

ผลการศึกษาโครงสร้างอุตสาหกรรมท่องเที่ยว พบว่าทั้งอุตสาหกรรมที่พักและบริการนำ เที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ มีการกระจุกตัวสูง นั่นคือมีการแข่งขันกันต่ำ

การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน พบว่าอุตสาหกรรมที่พักประสบปัญหามีหนี้สินมาก โดย เฉพาะ โรงแรม รีสอร์ต และเกสต์เฮาส์ขนาดใหญ่ ซึ่งมีปัญหาทางด้านสภาพคล่อง ความสามารถใน การทำกำไร และการชำระหนี้ กิจการที่มีชาวต่างชาติเป็นผู้ถือหุ้นจะมีปัญหาทางด้านสภาพคล่อง แต่ มีประสิทธิภาพในการทำกำไรและประสิทธิภาพในการดำเนินงานดีกว่ากิจการที่ถือหุ้นโดยคนไทย

ในอุตสาหกรรมบริการนำเที่ยว กิจการทั้งของคนไทยและที่มีชาวต่างชาติเป็นผู้ถือหุ้น ประสบปัญหาคล้ายคลึงกับอุตสาหกรรมที่พัก แต่หากพิจารณาจำแนกตามรูปแบบการจัดตั้งตาม กฎหมาย บริษัทจำกัดจะมีปัญหาด้านสภาพคล่องมากกว่าห้างหุ้นส่วนจำกัด แต่มีประสิทธิภาพและ มีความสามารถในการทำกำไรสูงกว่าห้างหุ้นส่วนจำกัด เมื่อวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธี Data Envelopment Analysis (DEA) พบว่าอุตสาห กรรมที่พัก มีประสิทธิภาพในการดำเนินงานทั้งหมด 33 ราย คิดเป็นร้อยละ 28.95 ของจำนวนกลุ่ม ตัวอย่างทั้งหมด โดยมีระดับประสิทธิภาพในการดำเนินงานเฉลี่ยร้อยละ 73.40 ในอุตสาหกรรม บริการนำเที่ยว พบว่า มีประสิทธิภาพในการดำเนินงานทั้งหมด 21 ราย โดยมีระดับประสิทธิภาพ ในการดำเนินงานเฉลี่ยร้อยละ 80.90

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright © by Chiang Mai University All rights reserved

Thesis Title Structure, Conduct and Performance of the Tourism

Industry in Chiang Mai Province

Author Miss Pharatee Kraisit

Degree Master of Economics

Thesis Advisory Committee Prof. Dr. Mingsarn Kaosa-ard Chairperson

Assoc. Prof. Porntip Tianteerawit Member

Lect. Komsan Suriya Member

ABSTRACT

The objective of this study was to analyze the structure and the performance of the tourism industry which included two sub sectors: the lodging (hotels, guesthouses and resorts), and the travel and tourist agencies. The sample of the study was consisted of 114 enterprises in the lodging industry and 86 firms in the travel and tourist agency industry. The data for the analysis were extracted from the financial statements for the year 2002 submitted to the Office of Business Development, Ministry of Commerce.

The study found that the structure of tourism including both the lodging, and the travel and tourist agencies in Chiangmai province, were highly concentrated. This meaned that competition was low.

The financial analysis revealed that the lodging industry encountered severe debts especially the larger hotels which exhibited low liquidity, profitability, efficiency and solvency. Enterprises with foreign shareholders also had liquidity problem but were more efficient and could make more profit than the wholly Thai owned enterprises.

In the travel and tourism industry, the Thai and the foreign groups tended to show similar problems as the lodging industry but if the enterprises were classified according to their legal status, the limited companies tended to have more liquidity problem than the partnership enterprises but the limited companies showed higher efficiency and a better ability in making profits.

When the sample firms were analyzed using the Data envelopment analysis (DEA), it was found that in the lodging industry about 33 firms or 28.95 percent of the sample were efficient with an average efficiency rate of 73.40 percent. On the other hands, in the travel and tourist agencies had 21 efficient firms with an average efficiency rate of 80.90 percent.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright © by Chiang Mai University All rights reserved